

SIARD

kostel sv. Cyrila a Metoděje

Číslo 6, ročník 28

www.farnostzidenice.cz

7. listopadu 2011

Před pěti lety jsem v Lourdech viděl kněze, který mne zaujal svou nemohoucností a který mne přesto naučil tomu nejdůležitějšímu. Byl na vozíku a v eucharistickém průvodu nesl/vezl Pána Ježíše v monstranci. Doslova byl přilepený svým pohledem na eucharistii.

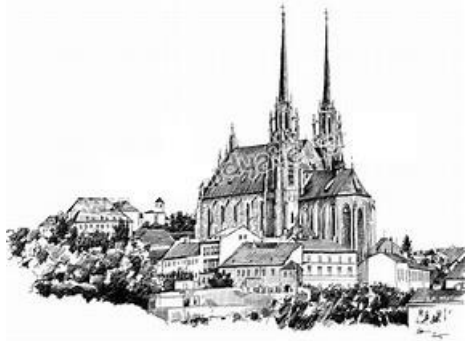
Připomněl jsem si ho dnes, když jsem hledal nějaký úvodník k recyklaci, protože jsem zapomněl panu faráři říci, že dnes ráno došel mail, že je dnes uzávěrka. Ta vzpomínka vyvolala řetězovou reakci, ve které se v rychlém sledu střídaly události posledních let, kde se nějakým způsobem objevilo cokoli s pohledem na Ježíše. A nějak mi došlo, že to je něco, co mne mimo jiné připravilo na situaci, kterou jsme zažili poprvé v roce 2020. Vše se zavřelo a najednou na mě leželo rozhodování o věcech, na které jsem nebyl připravený. To, co mi při tom pomohlo, byla právě ta vzpomínka na jeho pohled. Věděl jsem, že nemohu jinak než s očima upřenými na Ježíše hledat to, co mám dělat. Byla to dlouhá cesta hledání, slz a bolestí, výčitek a povzbuzení. Nebyla snadná, ale zpětně vím, že byla důležitá. Vše, co jsem do té doby zažil a naučil se, se muselo vtěsnat do úzkého prostoru toho, co je možné a co není možné dělat.

Pokud budeme hledět na to dobré skrze toho, který jediný je dobrý, musíme poděkovat mnoha lidem, kteří nám v té době pomohli - přímo či nepřímo. Mnoho z nás si nese bolest a zklamání, které přišly během té doby a stále jsou citlivou ranou v našich srdcích. Na druhou stranu je ale mnoho chvil, kdy nám Pán ukázal, že je s námi. Nacházíme se v době, kdy opět nevíme, co bude dál, ale stále je tu obraz onoho kněze na vozíku a jeho pohled. Oči upřené na Ježíše, který nejen říká, ale i mnoha způsoby dokazuje, že bude s námi. Hledme na něj stále. On je naší jistotou ve všech nejistotách. Mým velkým snem je přednáška o sv. Josefovi, která by měla být v adventu. Předpokládám, že bude mít dva díly. A snad se bude dát shlédnout naživo a ne jen na live. Uvidíme. Teď už ale honem vrhněme svůj pohled na Ježíše a pak si dál prolisťujme Siard.

Váš Petr Miloslav Jan Křtitel Beneš, farář

Zprávy z diecéze

Od 17. do 25. listopadu 2021 se budou konat na Vranově u Brna exercicie Lectio Divina. Tato duchovní cvičení založená na četbě a meditaci Božího slova se konají v hlubokém mlčení s individuálním doprovázením, tedy každodenním duchovním rozhovorem. Exercicie jsou určeny pro všechny věřící: laiky, osoby zasvěceného života i kněze. Zájemci se mohou přihlásit na adrese: lectiodivinacz@gmail.com

7. prosince 2021 a 27. ledna 2022 od 9:30 do 17:30 hodin se konají dny otevřených dveří na Biskupském gymnáziu v Brně.

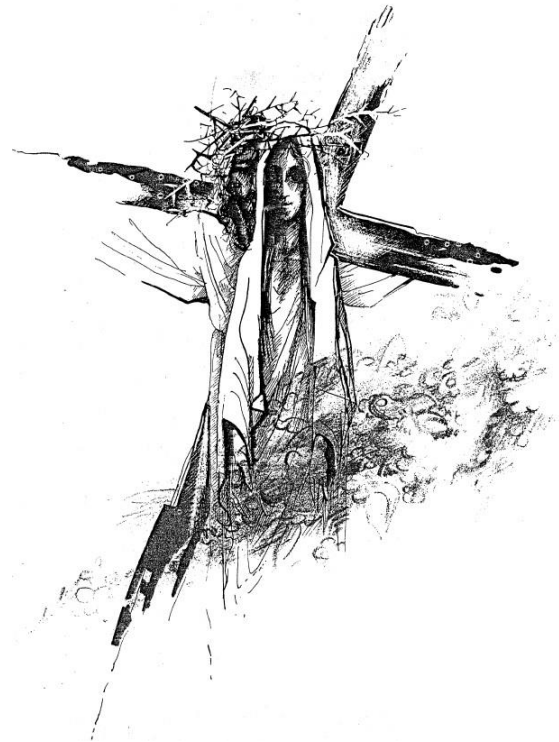
Redakce

Matka Kristova

Na rumišti světa
vykvetla šípková růže
a svými květy září do temnot.
To Bůh dává vykvést kráse v místech,
kde člověk lásce zhasí knot.
Až vykoná své dílo krásy,
z jejího nitra zazáří plod,
jenž rudě barví se krví
a který svou silou
dává člověku zdraví.

AJan

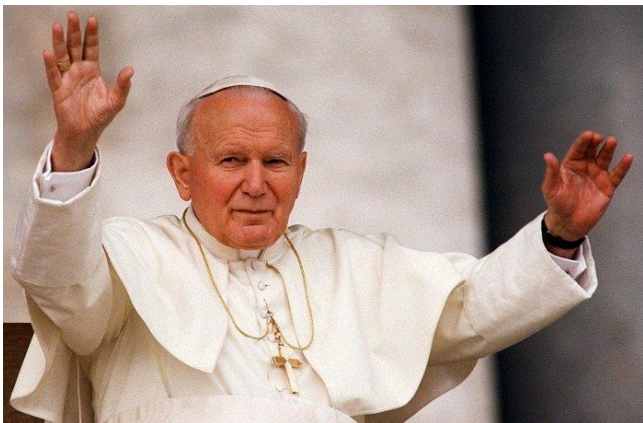
Svátek v kalendáři (1)

Sestry a bratři,

při pohledu na kalendář vidíme, že každý den má svátek některý svatý, někdy i dva nebo tři. Nebo i víc.

Drtivou většinu svatých neznáme a ani nevíme, že kdysi žili a svým životem přispívali ke slávě Ježíše Krista a celé církve. Přál bych si, abychom si v každém vydání našeho farního časopisu Siard představili některého svatého, který v našem povědomí ještě nezakotvil a ze kterého bychom mohli čerpat sílu pro náš osobní život.

Své první zamyšlení chci věnovat papeži sv. Janu Pavlovi II. Sice ho známe z nedávné minulosti jako jednoho v řadě mnohých papežů, ale málo si uvědomujeme, že i v dnešní době se rodí člověk, který svým způsobem života dochází ke svatosti a čeká na naše prosby, aby se mohl za nás přimlouvat.

V kalendáři je vyznačen 22. říjen jako den, kdy máme uctívat památku tohoto našeho papeže. Když byl v říjnu 1978 uveden do papežského úřadu, ve svém projevu mimo jiné řekl nám všem dobře známá Ježíšova slova, která Ježíš řekl po svém zmrtvýchvstání apoštolům a ženám: „Nebojte se!“

Tato slova potřebujeme dnes možná víc než kdy jindy. Je nutné, aby zesílila jistota, že existuje ten, kdo drží v rukou osudy tohoto pomíjivého světa, kdo má v rukou klíče od smrti a podsvětí, kdo je alfou i omegou. A ten někdo je láska. Jen On se může plně zaručit za slova: „Nebojte se!“ Proto si myslím, že by nebylo moudré, kdybychom zůstali pouze u vzpomínky a nesnažili si z jeho života vzít příklad. Příkladem jeho lásky ke Kristu a zvláště k Ježíšově matce Panně Marii. Tato láska ho vedla ke svatosti, a tím naplňoval Kristovu výzvu „Nebojte se!“ A příkladem jeho pokory, s jakou přistupoval ke všem na svých početných cestách, aby povzbuzoval všechny, a nejen křesťany, ke vzájemné lásce, toleranci, pomoci a spravedlnosti.

Dovolím si říct ještě jednu osobní vzpomínku. Vzpomínám, jak při návštěvě naší republiky při loučení na letišti se projevila jeho veliká a laskavá pokora při nekonečných projevech církevních i politických úředníků klidným a trpělivým postojem. Nevím, zda vnímal všechna vznosná slova a sliby, které stejně většinou nebyly splněny, ale z jeho postoje vyzařovala upřímná úcta ke všem a modlitba za nás za všechny. Kéž bychom si vzali z něho příklad a chovali se při jednání se všemi bližními stejně.

Svatý Jane Pavle, oroduj za nás!

Jan Ambrož

Synodální církev společenství, spoluúčast a poslání

Synodální shromáždění biskupů v Římě na téma „Synodální církev: společenství, spoluúčast a poslání“ se mělo konat v roce 2022. Papež František původní záměr změnil hned dvojím směrem. Vrcholná fáze synody se koná o rok později v roce 2023, diecézní fáze se naopak posouvá o rok dopředu na podzim 2021. Jednotlivé místní církve zahájily synodální proces pod vedením diecézního biskupa v neděli 17. října.

Slovo synodální se odvozuje od řeckého syn – spolu, a odos – cesta. Synodální znamená být společně na cestě. Kardinál Carlo Maria Martini řekl krátce před smrtí: „Katolická církev je v čase o dvě stě let pozadu.“ Synoda katolické církve má být procesem, který tuto stagnující církev uvede do pohybu.

Církev je synodální ve své podstatě. Nevyčerpává se v instituci a byrokracii. Všichni její členové mají Ducha svatého a všichni jsou tedy „duchovní“. Slovní spojení „duchovní a laici“ je v tomto smyslu zavádějící. Všichni mají povolání a všichni jsou obdařeni dary ke společnému užitku. Všichni mají stejnou důstojnost, všichni náležejí k Božímu lidu.

Ale kodex církevního práva z r. 1983 nepředpokládá synodu, v níž by laici měli místo a hlas. Stará právní tradice sahající k Justiniánovi praví, že o tom, co se týká všech, mají také všichni rozhodovat. Postupem času, jak v církvi převažovaly absolutistické tendence, tato zásada pozbývala na významu a rozhodovací pravomoc zůstala vázaná na ordinované úřady. Už se nerozhodovalo s těmi, nýbrž o těch, jichž se to týkalo. Morálně se ovšem předpokládalo, že je to k jejich dobru. Tato právní praxe se však už nesrovnávala s realitou po II. vatikánském koncilu, který vyhlásil rovnost všech členů církve co do důstojnosti a povolání.

Církevní právo v každém případě rozlišuje poradu a rozhodování. Nositelé úřadu mají povinnost naslouchat. V praxi však smějí rozhodnout jinak, než si přeje převažující většina poradců. Takto „měkká“ povinnost naslouchat vedla k frustraci mnoha členů, kteří činností ve službách církve ztratili mnoho času a sil. Museli na farní i diecézní úrovni stále znovu zakoušet, že jejich dobře zdůvodněné rady byly sice vyslechnuty, ale nikoliv zohledněny. Ochota laiků se angažovat v posledních desetiletích výrazně opadla.

II. vatikánský koncil byl fenomenálním pokusem církve zahájit dialog se současným světem, tato odvaha se ale v následujících desetiletích pomalu vytrácela. Na synodální cestě kladou moderní společnosti Evropy církvi naléhavou otázku: jaký máš postoj k demokracii a jejím ideálům: sdílení moci, lidským právům, překonání zděděné diskriminace a dalším?

Papež s pohledem na synodální procesy v Německu, Austrálii, Itálii nebo Argentíně upozorňuje na to, že synodalita není parlamentarismus; nejde o politické hlasování, nýbrž o hledání podoby hlásání dnešnímu světu. Synodální cesta je naslouchání tomu, co „Duch říká dnešním obcím“ stejně jako kdysi křesťanským obcím prvotní církve.

Podle:

https://www.christnet.eu/clanky/6585/synodalni_cirkev_spolecenstvi_spoluucast_a_poslani.url
(redakčně kráceno)

Vím, že si pro maminku přišli andělé...

Maminka v 81 letech vážně onemocněla. Tušili jsme, že se její pozemský život blíží ke svému závěru, ale s trochou naděje jsme doufali, že po nasazení biologické léčby se nemoc zastaví. Rychlý nástup úbytku na váze ale způsobil, že její křehké tělo již nemělo sílu ani energii odolávat a bojovat s nemocí.

Často jsem jí říkala, že Bůh je s ní, neopouští ji a nemusí se ničeho obávat. Maminka mi k mé radosti pověděla, že se nebojí. Trávila jsem s ní co nejvíce času a dodávala jsem jí svou přítomností pokoj a klid. Po velmi krátkém období, kdy již nechtěla přijímat potravu, byla nutná hospitalizace. Velice často jsem se modlila a prosila Boha, abych byla v její blízkosti, když bude umírat. A Bůh mě vyslyšel. Neuplynul ani týden, který maminka strávila v nemocnici, a upadla do kómatu.

Byla neděle 4. srpna 2013. Lékař mi při mé návštěvě oznámil, že do večera zemře. Posilněna svátostí, kterou jí udělil kněz, jsem ji držela za ruku, modlila se růženec, a i když nereagovala, věděla jsem, že vnímá. Zůstala jsem do večera u jejího lůžka, držela ji za ruku a modlila se nebo

se na ni jen dívala. Sledovala jsem, jak se pomaloučku její dech mění a vynechává a v 19.45 hodin maminka vydechla naposledy. Zůstala jsem tiše ještě chvíli, políbila ji na čelo a na ruku a odešla jsem za sestrou, která měla službu. Vzápětí přišel lékař, který konstatoval smrt. V tom okamžiku přišla neskutečná bouřka a mohutný vítr, který rozrazil okna na chodbě nemocnice, a všichni, kdo jsme mohli, jsme přiběhli okna zavřít. Ale nebylo to možné, protože vítr byl tak silný, že jsme nebyli schopni jediné okno zavřít. V této velice intenzivní a jedinečné chvíli jsem byla pevně přesvědčena, že si pro maminku přišli andělé.

Byl to silný a neopakovatelný zážitek, na který se nezapomíná. Z nemocnice jsem odcházela s pokojem a s radostí v srdci, že maminka je v rukou andělů a našeho milovaného Pána.

J. Uhlířová

Okénko do světa (6)

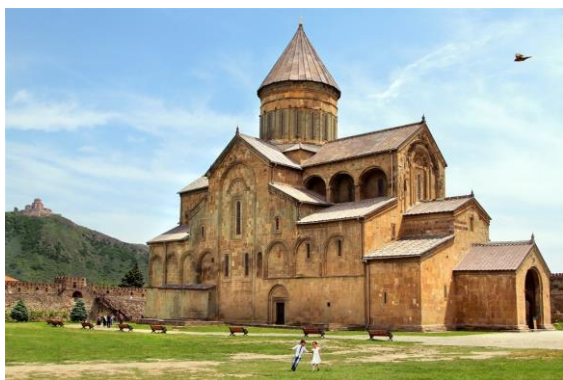
Gruzie - jedna z nejstarších křesťanských zemí na světě

Milí bratři a sestry, přátelé v Židenicích!

Po africké vizitaci mám teď za úkol jednu polskou salesiánskou provincii, která má na starosti 4 země (Rusko, Švédsko, Polsko a Gruzii). Ta první návštěva v Tbilisi a na horách Gruzie se nedá zapomenout. Jako salesiáni jsme v této malé kavkazské zemi začali působit před 34 lety; tehdy tam byli vysláni ještě za komunismu dva ukrajinští salesiáni z Lotyšska, P. Anatolij a P. Andrej. Dnes tam máme již 5 misionářů, ti další přišli z Polska a Itálie. Kromě dvou malých

farností arménského katolického obřadu na horách měl jeden z nich 15 let na starosti charitu Gruzie, která ještě dnes zaměstnává 300 lidí na plný úvazek.

Pro nás katolíky je vždycky zdravé pobývat v zemi, kde jsme úplnou menšinou. V Gruzii se kromě 83% pravoslavných, 10% muslimů a několika procent dalších vyznání nachází jen 1% katolíků. Co to znamená žít v moři pravoslavných v jedné z nejstarších křesťanských zemí na světě (od 4. století)? Mezi 4 miliony obyvatel je asi 50 pravoslavných diecézí a 500-600 kněží, kteří se dívají na katolíky (rozdělené na tři obřady - latinské, arménské a syro-chaldejské) jako na bohatou a pro ně nebezpečnou církev. Ekumenismus je teď na bodu mrazu, navzdory dvěma papežským návštěvám (sv. Jan Pavel II. v roce 1999 a František v roce 2016).

Za 4 dny se žádná země nedá poznat do hloubky, ale jeden den na Malém Kavkaze v naší malé farnosti 1800 m nad mořem mi ukázal jedny z nejskromnějších poměrů, jaké jsem kdy zažil. Setkal jsem se na hřišti oratoře s dětmi, animátory a dvěma salesiánskými sestrami arménského obřadu. Jako by se tam život zastavil, i když ta napjatá politická situace blízko tureckých hranic, s ruskými vojáky v nedaleké enklávě, kterou mají pod kontrolou, se dá vycítit. Jako všude

na světě lidé utíkají z této bídy a válečné nejistoty. Také je asi více Gruzínců v cizině, v Evropě a v Americe, než v jejich původní zemi.

Byl jsem také svědkem začátku budování prvního salesiánského domu, učňovské školy se zaměřením na turistiku, hotely, elektroniku a elektřinu, s oratoří pro mládež. Čekali jsme na to 34 let. V misiích se bez trpělivosti nikam nedostaneme. Před tím naši spolubratři pracovali v té maličké katolické církvi latinského a arménského obřadu pro charitu, mladé a ve dvou farnostech v Tbilisi.

Přes 30 let nezávislosti je Gruzie ještě relativně velice chudá země, i když má překrásnou přírodu, hory, lidi i prastarou křesťanskou kulturu. Je snadné najít kostely z 5. - 6. století, překrásné ikony a chrámy vedle těch hrozných paneláků z komunistické éry. Kromě velkého počtu křesťanských svatých je Gruzie také rodnou zemí Stalina. Naslouchat jednomu polskému salesiánovi, který řídil katolickou charitu přes 15 let, bylo jedním z nejnapínavějších zážitků z Gruzie.

Jen jako perličku jsem také potkal jednu českou misionářku, sestru Matky Terezy, která pochází z Hradce Králové a byla tam na internátě u salesiánských sester. Modlím se za nové misionáře pro to malé katolické stádo v Gruzii, zapomenuté zemi na Kavkazu mezi Tureckem, Azerbajdžánem a Arménií!

*P. Václav Klement, SDB
červen 2021*

Farní časopisy z pohledu historie (4. díl – závěr)

V Hodoníně byl časopis založen z iniciativy faráře P. Josefa Prnky. Poměrně dlouho mu trvalo, než se podařilo získat k vydávání časopisu povolení, takže zpočátku tiskl jen příležitostné letáky Zprávy z hodonínské farnosti (není jasné, kolik jich vlastně vyšlo). Teprve později začal vycházet regulérní časopis pod názvem Měsíčník pro farnost hodonínskou. V Břeclavi se o obnovu časopisu zasloužil P. Karel Poul pod názvem Oběžník břeclavské farnosti. V Ivančicích měli dokonce dvě souběžná farní periodika - v letech 1945-1947 Zprávy ivančické farnosti a v období 1946-1948 věstník Náš domov. Jaký byl jejich vzájemný vztah, zda se jednalo o konkurenční podniky, nebo se navzájem lišily koncepcí a tak se doplňovaly, není zcela jasné. Nový farní zpravodaj vznikl hned po válce v Jedovnicích - jak P. František Vodák, tak kooperátor P. Josef Zouhar byli jeho nadšenými redaktory. Pozdrav jedovnickým farníkům z roku 1945 vystřídala o dva roky později Naše farnost. Velmi podobně se do tvorby časopisu pustil ve Křtinách P. František Marek s kaplanem P. Františkem Vlachem, kteří v prvních dvou poválečných letech vydávali Pozdrav křtinským farníkům. V Tvarožné byl často připomínaným vzorem Václav Kosmák - zdejší časopis se jmenoval Z tvaroženské farnosti a vyznačoval se velmi pěknou úpravou. Grafickým ztvárněním se mu velice podobal list Z podolské farnosti, o kterém víme pouze z práce naší badatelky Mgr. Lenky Čanderlové. V roce 1946 inicioval

P. Stanislav Krátký v Žarošicích vydávání listu Náš domov, který později vycházel pod názvem Pozdrav z farnosti žarošické. V souladu s charakterem farnosti bylo jeho zaměření výrazně mariánské, kromě úvodníku faráře obsahoval i zprávy z domova a věnoval se také dějinám farnosti - přetiskoval práce Hurtovy. Z dnešního pohledu je zábavná jeho zdravotnědružba rubrika, kterou vedl jistý dr. Vsevolod Lobov - z jeho rad si dovoluji ocitovat: „Nenoste šály a příliš se nebalte. To nechrání před nastuzením. Raději se snažte o otužování organismu. Uši si čistěte čistým prstem, bez dlouhého nehtu. Nepoužívejte ani zápalky, ani tužky. Nelíbejte děti do ucha, může prasknout bubínek. Dostane-li se do ucha hmyz, použijte oleje, nikdy másla.“ Mezi ostatními dobovými farními časopisy představuje žarošický vzácnou výjimku - jeho vydávání se podařilo udržet až do roku 1949. V roce 1947 se o obdobnou ediční práci pokouší Josef Hudec - jeho dílem je Věstník farnosti vlasatické a branišovické - z úsporných důvodů časopis sám tiskl na cyklostylu, byl si vědom špatné kvality tisku a případné kritice se bránil slovy: „Na nečitelnost jsou farníci zvyklí z přípisů okresního národního výboru.“ Smyslem jeho listu nemělo být ani tak náboženské poučení, k tomu doporučoval odběr Rozsévače či jiných plošně vydávaných katolických periodik, sám usiloval čistě o místní zpravodajství s cílem dosáhnout, „aby se z pohraničí stala normální farnost.“ Zůstalo však spíš u pokusu podobně jako v Brně-Husovicích, kde salvatoriáni začali vydávat Pozdrav našim farníkům, a to s velmi nadějným obsahem. Dvě čísla

věstníku Pozdrav od svatého Jakuba vydal roku 1948 P. Ladislav Jurák ve Starči, v tomto případě se nejednalo o periodikum v pravém slova smyslu, spíš šlo o dva oběžníky, kterými chtěl duchovní správce umocnit přípravu farníků na misie. Dlouhodobější záměry měl ve Ždánicích farář P. František Šimčák, když založil čtvrtletník Zprávy farnosti ždánské, list však podobně jako řada ostatních nepřežil rok 1948, takže vyšla jen čtyři čísla. Zcela specifickou, účelovou tiskovinou byl Pozdrav z Hlubokých Mašůvek. Vyšel v roce 1949, před zamýšlenou přístavbou tamního poutního kostela. Protože projekt rozšíření historického kostelíčku zpočátku nenacházel zcela jednoznačnou podporou, rozhodl se farář P. Josef Parma vydat informační leták, v němž se pokusil shrnout všechny argumenty pro stavbu i proti ní a vyložit důvody, které ho vedly k tomu, že se přiklonil k variantě jít do stavby.

Jinak ovšem rok 1948 učinil jakýmkoli církevním tiskovinám rázný konec, takže po celých dalších 40 let se s fenoménem farního periodika nesetkáváme vůbec. Jistou jeho náhradou se za komunismu stává samizdat, ten byl ovšem určen jinému okruhu čtenářů a sledoval jiné cíle.

Jestliže po roce 1989 u nás vzniká tolik nových farních časopisů, je to úžasný historický doklad toho, že celá ta desetiletí totality nezadusila úplně všechno, že to ve farnostech stále žije. A protože věříme, že vaše farní časopisy budou zajímat čtenáře i v budoucnu, stále je s takovým potěšením ukládáme do archivu. Dovolila bych si snad k farnostem malou prosbu – pokud víte, že vaše časopisecká produkce u nás není zastoupena v plných řadách, zašlete nám chybějící čísla, třeba jen elektronicky. Stejně tak vděčně přijmeme i případné nálezy historických časopisů, pokud byste na ně ještě někde narazili.

A na samý závěr – Vám všem, kteří jste ochotni redakci farních časopisů věnovat svůj volný čas, patří naše velké uznání i přání, aby Vaše práce přinášela hodně radosti jak Vám, tak Vaším čtenářům.

*Věnováno všem obětavým redaktorům
farních časopisů*

*PhDr. Marie Plevová, Ph.D.
vedoucí Diecézního archivu
v Rajhradě u Brna
duben 2021*